

DEN GODA JORDEN

IDEELL FÖRENING

*Den Goda Jorden ideell förening förmedlar kunskap om åkermarkens stora betydelse för kommande generationer.
Föreningen arbetar för att skydda åkermark från att bli förstörd för all framtid.*

Medlemsbrev oktober 2021

Jordkällarens hemlighet

Vårt barnboksprojekt Jordkällarens hemlighet är nu i hamn. Boken är tryckt i 4 000 ex och drygt 1 000 av dessa är distribuerade till alla tredjeklasser i Varbergs kommun och Horred. Det var vår motprestation för det bidrag på 150 000 kr vi beviljats från Sparbanksstiftelsen Varberg.

Vi är väldigt nöjda med det slutresultat som författaren Torgerd Adolphsson och illustratören Kim Nilson försett oss med. Boken omfattar 48 sidor med många fina illustrationer. På vår hemsida kan ni läsa första kapitlet i boken och få en känsla för boken.

De har även gjort en lärarhandledning, framför allt till de klassuppsättningar på ca 25 böcker vi hoppas kunna sälja till skolor i landet. En klassuppsättning med lärarhandledning kostar 2 500 kr inkl frakt.

Vi har även påbörjat ett arbete för att få ytterligare intressenter att bekosta klassuppsättningar för tredjeklasser i deras respektive områden.

Till medlemmar säljer vi boken för 100 kr plus frakt 79 kr. För icke medlemmar 120 kr plus frakt 79 kr. Mer info om boken finns på [vår hemsida](#).

Ny rapport från Jordbruksverket

Jordbruksverket har publicerat en ny rapport "Exploatering av jordbruksmark 2016-2020".

Under perioden exploaterades i Sverige drygt 3 000 hektar jordbruksmark, vilket motsvarar ungefär 6 000 fotbollsplaner. Det är i samma storleksordning som de två föregående femårsperioderna. Störst exploatering har skett i Skåne. Byggnade av bostäder är den främsta orsaken till att jordbruksmark exploateras.

– När åkermark omvandlats till järnväg, hus eller asfalt går den sedan aldrig att få tillbaka. Målet i den nationella livsmedelsstrategin är bland annat att den totala livsmedelsproduktionen ska öka, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås. Att svensk åkermark fortsätter att försvinna är oroande eftersom den är en viktig resurs inför framtiden. Inte minst eftersom klimatförändringarna bidrar till ytterligare utmaningar. Den här rapporten ger kommunerna en möjlighet att öka sin kunskap om jordbruksmark och exploatering, säger utredaren John Andersson.

En större del av exploateringen har bestått av byggande av bostäder kring landets tätorter än under tidigare perioder. Samtidigt fortsätter trenden att mindre arealer tas i anspråk för byggande av vägar eller järnvägar.

Skåne och Västra Götaland är de län där mest exploatering har skett under perioden, precis som under tidigare år. Störst ökning från föregående period har skett i Uppsala län, där cirka 116 hektar jordbruksmark exploaterats. Det är en ökning från ungefär 70 hektar under föregående period.

Rapporten finns att ta del av på [vår hemsida](#).

Årets pristagare ur Minnesfonden

Föreningen höll ett efterlängtat medlemsmöte på Berte Gård i Slöinge den 21 augusti. Under mötet utdelades årets belöning ur Anders Stenströms Minnesfond. Det var Anders Samuelsson från Jönköpings kommun som utöver prissumman även fick ett diplom med följande motivering:

Vår ordförande och Anders Samuelsson

”Anders Samuelsson har i sin roll som ordförande i stadsbyggnadsnämnden i Jönköpings kommun drivit frågan att inte exploatera åkermark. LRF:s kommungrupp initierade frågan och Anders har fört den vidare till beslut i kommunfullmäktige; att ändra planeringsinriktningen så att inte åkermark exploateras. Man följer därmed Miljöbalkens skrivning att ta annan mark i anspråk vid exploatering.

Vi hoppas att beslutet i Jönköping skall bli ett föredöme för andra kommuner. Åkermark är en ändlig resurs och en förutsättning för mat på bordet. Det är viktigt att trygga framtida generationers livsmedelsförsörjning i en värld med stigande befolkning och krympande resurser.”

Ge Länsstyrelserna ingripanderätt

Den Goda Jorden fick i juli in en debattartikel i Land Lantbruk där vi presenterade några konkreta förslag på åtgärden för att förbättra skyddet av jordbruksmark. [Läs debattartikeln här.](#)

På flera håll har det framförts önskemål om att Länsstyrelserna borde få rätt att ingripa mot kommunernas exploateringsplaner. Jordbruksverket har i samband med aviserandet av den nya rapporten om exploatering av jordbruksmark efterlyst en lagskärpning där länsstyrelserna ges rätt att stoppa brott mot miljöbalken. Nu senast diskuteras frågan i en ledare i ATL. [Läs ledaren här.](#)

Bidrag och filmprojekt

Förra året presenterade vi en ny film ”Jorden vi ärvde – En glömd resurs?” producerad av Tina-Marie Qwiberg. Finansierad med hjälp av Naturvårdsverkets organisationsbidrag till ideella miljöorganisationer. Filmen finns att se via vår hemsida och på vår YouTube-kanal.

Vi blev även i år beviljade medel från Naturvårdsverket, 130 000 kronor. Vilket inneburit att vi även i år har kunnat ta hjälp av Nils-Erik Norrby som mot arvode har gått igenom kommunernas planer och som i samarbete med styrelsen hjälpt till att skriva yttranden i de olika ärendena. Ni får gärna höra av er angående exploateringsärenden i era hemkommuner. Kom ihåg att försöka vara med och påverka så tidigt som möjligt i planeringsprocessen för att få gehör.

Årets bidrag används också för att göra en uppföljare till förra årets film. I den första filmen presenterade vi problemen med den irreversibla exploateringen av åkermarken och varför vi måste vara sparsamma. Man kan dock inte vara en dysterkvist jämt utan vi måste tänka positivt och visa på möjligheter.

I den nya filmen tänker vi presentera olika lösningar och andra sätt att tänka. Vi lyfter blicken och tar in andra aspekter. Hur gör man i andra länder där det inte finns det utrymme som vi i Sverige har varit vana vid? Arbetet sker som tidigare i samarbete med vår eminenta dokumentärfilmare Tina-Marie Qwiberg.

Beställ ett paket med vårt material

För våra medlemmar finns det nu möjlighet att beställa ett Den Goda Jorden-paket. Det innehåller boken ”Jordkällarens hemlighet”, infoskriften ”Hopp för Åkermarken”, textilkasse (se bilden), plastdekal med den nya loggan och en Den Goda Jorden-penna. Betala in 190 kr på swish 123 254 48 31 eller bankgiro 5365-3283, märkt med ”paket” och meddela adressuppgift. Porto ingår.

